

TAUSTAST

HUVILA

Õiglase kaubanduse süsteemile panid 1980. aastatel aluse Mehhiko kohvi-tootjad. See käivitas protsessi, mille tulemusena tuli 1988. aastal Hollandis müügile esimene õiglase kaubanduse põhimõtete järgi toodetud toode – kohvi. Tänapäeval on müügil tuhandeid õiglase kaubanduse tooteid.

Õiglase kaubanduse rahvusvaheline organisatsioon FLO (Fairtrade Labelling Organizations International) paneb paika õiglase kaubanduse kriteeriumid. FLO-sse kuuluvad nii tootjate esindajad, toodetega kauplevad firmad kui erinevate maade õiglase kaubanduse sertifikaadi väljaandjad. Täna on kohalikke sertifitseerijaid kokku 20 maal, paljud neist tegutsevad mitmes riigis.

Õiglase kaubanduse edendamise assotsiatsioon on tootjate ja firmade ühendajaks Soomes ja Baltikumis. Assotsiatsioon ei tegutse kaubandusliku organisatsioonina. Ta väljastab märgi kasutamise litsentse ja kontrollib nende kasutamist, levitab infot nii õiglase kaubanduse süsteemi kui selle kohta, kuidas see mõjutab inimeste elu. Assotsiatsiooni kuulub 28 organisatsiooni.

Õiglase kaubanduse kontrolli eest vastutab sertifitseerimisfirma FLO-CERT, mis kuulub FLO-le.

Õiglase kaubanduse alla kuuluvad tooted tunned ära selle märgi järgi

Reilun kaupan edistämisyhdistys ry

Paasivuorenkatu 2A, 5. krs, FI-00530 Helsingi, Soome tel. +358 9 5658680 fax +358 9 56586850
reilukauppa@reilukauppa.fi www.reilukauppa.fi info@fairtrade.ee www.fairtrade.ee

MAAILM MUUTUB IGA OSTUGA

MIS ON ÕIGLANE KAUBANDUS?

Tänu õiglase kaubanduse märgile on lihtne kaupluses õiglaselt käituda. Fairtrade märk tagab, et antud toode ja selles kasutatud toorainet tootvad arengumaade perefirmit ja suurfirmade töötajad saavad oma töö eest õiglast tasu.

Õiglase kaubanduse abil vähendatakse äärmist vaesust maailmas. Õiglase kaubanduse sertifitseerimissüsteem on loodud selleks, et parandada nii arengumaade põllumeeste ja töötajate elujärge kui arenguriikide positsiooni rahvusvahelises kaubanduses.

MIS KASU ON ÕIGLASEST KAUBANDUSEST TOOTJALE

Õiglasest kaubandusest saab kasu 1,5 miljonit talunikku ja töolist 58 arenguriigis. Nende jaoks tähendab õiglase kaubandus lisatulu, stabiilsust ja paremaid töötingimusi:

- **ÕIGLANE TASU.** Õiglase kaubanduse süsteemis saab põllumees oma toote eest garanteeritud hinna, mis katab tootmiskulud ja kindlustab normaalse äraelamise.
- **ÕIGLASE KAUBANDUSE LISATASU.** Lisaks garanteeritud hinnale makstakse spetsiaalset õiglase kaubanduse lisatasu, mis on mõeldud terve kogukonna elutingimuste parandamiseks. Selle abil rahastatakse muuhulgas koolitust ja tervishoidu.
- **VÕIMALUS SAADA AVANSSI.** Tänu võimalusele saada avanssi ei pea põllumees võtma kõrge intressiga laenu. Pikaajalised kaubandussuhted toovad põllumeeste töösse kindlust ja võimaldavad arendada stabiilset tootmist.
- **LIIGSETE VAHENDAJATE PUUDUMINE.** Liigsete vahendajateta jääb põllumehele lõpptoote hinnast suurem osa.
- **TÖÖTAJATE ÕIGUSED.** Suurfarmide töötajatel on seadusega sätestatud ja astmelise struktuuriga (?) palk, head töötingimused ja võimalus astuda ametiühingusse.

MÕJUTADA ON LIHTNE

Õiglase kaubanduse märk pakub tarbijale lihtsat võimalust mõjutada olukorda oma teadlike ostude kaudu. Lisaks õiglasele tasule on õiglasest kaubanduses oluline:

- **KESKKONNAKAITSE.** Õiglase kaubanduse alla kuuluvate toodete tootmises järgitakse karme keskkonnakaitsetingimusi, mis on kooskõlas säästva arengu põhimõtetega.
- **LAPSTÖÖJÕU KEELAMINE.** Õiglase kaubanduse süsteemis on lapstööjõu kasutamine keelatud.
- **INIMÕIGUSED.** Tootmises järgitakse rahvusvahelisi töötajate õigusi puudutavaid kokkuleppeid (Rahvusvahelise tööorganisatsiooni ILO konventsioonid, ÜRO inimõiguste deklaratsioon ja lapse õiguste konventsioon).